

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea de Istorie și Filosofie

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

A DEPARTAMENTULUI ISTORIA ROMÂNILOR,
UNIVERSALĂ ȘI ARHEOLOGIE

XII

ediția

VINERI, 5 IUNIE 2026

PROGRAM

Chișinău 2026

Comitetul organizatoric

Aurel ZANOCI, dr., conf. univ.

Emil DRAGNEV, dr., prof. univ.

Igor BERCU, dr., lector univ.

Mihail BĂȚ, dr., conf. univ.

Andrei COROBCEAN, dr., lector univ.

Comitetul științific

Liliana CONDRATICOVA, dr. hab., m.c., Academia de Științe a Moldovei

 0000-0002-8735-3364

Valentin CONSTANTINOV, dr. hab., Universitatea de Stat din Moldova

 0000-0001-9578-1134

Emil DRAGNEV, dr., prof. univ., Universitatea de Stat din Moldova,

 0000-0001-6174-161X

Ion EREMA, dr. hab., prof. univ., Universitatea de Stat din Moldova,

 0000-0002-2007-9233

Anatol PETRENCU, dr. hab., prof. univ., Universitatea de Stat din Moldova,

 0000-0002-5449-1023

Andrei PROHIN, dr., Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală,

 0000-0002-9775-046X

Eugen SAVA, dr. hab., conf. univ., Muzeul Național de Istorie a Moldovei,

 0000-0002-2811-4208

Valentin TOMULEȚ, dr. hab., prof. univ., Universitatea de Stat din Moldova,

 0000-0003-4696-2064

Aurel ZANOCI, dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova,

 0000-0002-3236-7582

PROGRAM

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
(AULA „REGINA MARIA”, BLOCUL CENTRAL)

VINERI, 5 Iunie 2026

9³⁰-10⁰⁰ Ședința de deschidere a sesiunii științifice.
Cuvinte de salut

10⁰⁰-11⁰⁰ Ședința plenară (moderator: Igor BERCU)

Ion EREMIA
Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova

**Istoria antică și medie timpurie a
românilor în opera lui Vasile Tatișcev**

Sergiu BOȚOLIN
Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova

**Centru, periferie și guvernare
diferențiată. Imperiul Rus și periferiile
sale occidentale**

11⁰⁰-11³⁰ Pauză de cafea (aud. 533, blocul central)

11³⁰-13⁰⁰ Desfășurarea lucrărilor pe secții

13⁰⁰-14⁰⁰ Pauză de prânz

14⁰⁰-17⁰⁰ Desfășurarea lucrărilor pe secții

SECTIA
ARHEOLOGIE

(PLATFORMA DE FORMARE ȘI CERCETARE INTERDISCIPLINARĂ
ÎN DOMENIUL ARHEOLOGIEI, „VASILE PÂRVAN”, BLOCUL CENTRAL)

11³⁰-13⁰⁰

Comunicări

Moderator: Aurel ZANOCI

Andrei COROBCEAN

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Considerații privind utilizarea
datelor etnografice în
interpretarea socială a vestigiilor
arheologice**

Natalia OVCEAROV

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**„Vârfurile” din fildeș de mamut din
stațiunile paleoliticului superior în
spațiul pruto-nistrean**

Ghenadie SÎRBU

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Grupul cultural Horodiștea-
Gordinești în raport cu alte
comunități eneolitice târzii din
Europa de Sud-Est, o paradigmă a
sincronismelor**

Sergiu BODEAN

“Ștefan cel Mare” University of Suceava

**The one-eyed male figurines of
the Cucuteni B Phase**

14⁰⁰-17⁰⁰

Comunicări

Moderatori: Octavian MUNTEANU, Andrei COROBCEAN

Mariana SÎRBU

Muzeul Național de Istorie a Moldovei

**O groapă din perioada târzie a
epocii bronzului descoperită în
așezarea Cazaclia II**

Mihail BĂȚ

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Situl Saharna „Țiglău” în contextul
proceselor culturale din prima
epocă a fierului: o privire sinoptică
asupra ultimelor campanii de
cercetare**

Serghei PASCARI

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Rezultate preliminare ale
prospecțiilor LiDAR la cetățile
„circulare” din epoca fierului de pe
teritoriul Republicii Moldova**

Aurel ZANOCI

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Dumitru CONDREA

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Un nou sit arheologic descoperit
pe moșia satului Fundul Galbenei,
raionul Hâncești**

Sergiu SERBINOV

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Daniela NEAGA

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Victor DULGHER

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Situri ale culturii getice de pe
moșia satului Scoreni, raionul
Strășeni**

Vladimir CHITIC

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Dumitru CONDREA

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Sergiu SERBINOV

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Alexandra CRISTEA

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Cercetări arheozoologice la situl
de epoca fierului Hansca „Toloacă”,
raionul Ialoveni**

Aurel ZANOCI

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Cristian COROLENCO

Muzeul Național de Istorie a Moldovei

**De la estampaj la algoritm:
contribuții la automatizarea
studiului ștampilelor amforice
grecești**

Octavian MUNTEANU

*Universitatea Pedagogică de Stat
„Ion Creangă” din Chișinău*

**Noi descoperiri de construcții pe
pari la Ivancea Sub Pădure**

Michael MEYER

Universitatea Liberă Berlin

Vasile IARMULSCHI

Universitatea Liberă Berlin

Torben SCHATTE

Universitatea Liberă Berlin

Tatiana NAGACEVSCHI

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Aspecte pedologice ale șanțului
Valului lui Traian de Jos (sector
Găvănoasa - Vulcănești).
Campania anului 2025**

Vitalie SOCHIRĂ

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Sergiu MATVEEV

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

Vlad VORNIC

*Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”,
Universitatea de Stat din Moldova*

SECTIA
ISTORIE MEDIEVALĂ
ȘI MODERNĂ

(CENTRUL DE INFORMARE A ROMÂNIEI „GHEORGHE BRĂTIANU” /
AUD. 530, BLOCUL CENTRAL)

11³⁰-13⁰⁰

Comunicări

Moderator: Ion EREMI

Andrei PROHIN

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Comentariul lui Andrei de
Cezarea la „Apocalipsa lui Ioan”
în manuscrisele slavone din Țările
Române (sec. XIV-XVI)**

Emil DRAGNEV

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Sfintele martire în naos. Ocurențele
moldovenești**

Maria DRAGNEV

*Institutul de Istorie, Universitatea de
Stat din Moldova*

**Voievozii munteni în tablourile votive
din Moldova în secolul al XVI-lea**

Lilia ZABOLOTNAIA

*Muzeul Național de Istorie a
Moldovei*

**Scrisori testamentare ale
moldovencilor în Polonia:
dimensiuni istorice, juridice și
culturale (sec. XVI-XVII)**

Igor BERCU

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Cuceririle otomane în sud-estul Țării
Moldovei și problema Bugeacului**

Moderatori: Lilia ZABOLOTNAIA, Cristina GHERASIM

Alina FELEA
Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova

Fenomenul adulterului în Țara Moldovei (sec. al XVII-lea - începutul sec. al XIX-lea): morala creștină, legislația și realitatea

---

Valentin TOMULEȚ
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova

Între declasare și reconfigurare socială: o reevaluare critică a perspectivei lui A.D. Xenopol asupra mazililor

---

Maria CUNICHEVICI-MORARU
Școala Doctorală Științe Umaniste și ale Educației, Universitatea de Stat din Moldova

Rolul și locul porturilor Ismail, Chilia și Reni în politica comercială a Imperiului Rus până la începutul sec. XIX-lea

---

Anastasia GUȚU
Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova

Tariful vamal al Imperiului Rus din 1822 și impactul asupra relațiilor comerciale ruso-austriece (studiu de caz: regiunea Basarabia)

Roman ȚABUR
Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova; Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava

Evoluția cercetărilor privind comerțul Basarabiei prin porturile dunărene Ismail Chilia și Reni (1812-1856) în istoriografia rusă din secolul al XIX-lea

---

Cristina GHERASIM
Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova

Forme de loisir și sociabilitate în mediul nobilimii basarabene sub dominație imperial rusă

Eugen-Tudor SCLIFOS
Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova

Presa franceză și problema Basarabiei (ianuarie - iulie 1878)

Andrei EMILCIUC

*Institutul de Istorie, Universitatea de
Stat din Moldova*

**Impactul reînstituirii monopolului de
stat la vânzarea băuturilor alcoolice
asupra încasărilor din accize în
Basarabia (1896-1914)**

Igor ȘAROV

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Ideea de misiune imperială a Rusiei
în istoriografie – între tradiție și
continuitate**

SECTIA
ISTORIE
CONTEMPORANĂ

(SALA UNIRII / AUD. 532, BLOCUL CENTRAL)

11³⁰-13⁰⁰

Comunicări

Moderator: Ruslan ȘEVCENCO

Ion Valer XENOFONTOV

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Mișcări subversive comuniste în
Chișinăul interbelic**

Lidia PRISAC

*Biblioteca Științifică (Institut)
„A. Lupan”, Universitatea de Stat
din Moldova*

**Farmaciile Ogrăzii Armești din
Chișinău în perioada interbelică**

Liliana ROTARU

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Școala mobilă (передвижка) ca
laborator social al regimului sovietic:
educație ideologică, selecție de cadre
și inginerie socială în RASSM**

Anatol PETRENCU

*Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova*

**Foametea din RSSM: cazul raionului
Căușeni**

14⁰⁰-17⁰⁰

Comunicări

Moderatori: Liliana ROTARU, Ion Valer XENOFONTOV

István BANDI

*Arhiva Istorică a Serviciilor Secrete
din Ungaria*

**Principesa Ileana în vizorul Securității
(1948-1952). Oportunități de analiză
istorică în baza surselor arhivistice
aflate la CNSAS (studiu de caz)**

<p>Ruslan ȘEVCENCO <i>Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova</i></p>	<p>Criza politică în RSSM (1949-1950): premise, circumstanțe, urmările</p>
<p>Anatolie POVESTCA <i>Muzeul Național de Istorie a Moldovei</i></p>	<p>Lucrări plastice din creația arhitectului Alexei Șciusev cu referire la arhitectura postbelică a orașului Chișinău</p>
<p>Antoni Piotr KUBIAK <i>Universitatea din Varșovia</i></p>	<p>Puterea în ofensivă. Criticile aduse de comuniștii moldoveni istoricilor români în anii 1965-1980</p>
<p>Ana Maria RUSNAC <i>Muzeul Național de Istorie a Moldovei</i></p>	<p>Emil Loteanu în colecțiile Muzeului Național de Istorie a Moldovei: valorificarea patrimoniului cinematografic și literar</p>
<p>Cornel VELNIȚA <i>Institutul de Geologie și Seismologie, Universitatea de Stat din Moldova</i></p>	<p>Cercetări seismologice la Institutul de Geofizică și Geologie a Academiei de Știință a RSS Moldovenești (anii 1970-1980)</p>
<p>Paula POPOV <i>National Museum of History of Moldova</i></p>	<p>Images of Soviet Hippies in Soviet Moldova of 1976</p>